దిబ్బరాజ్యంలో ఎన్నికలు

రచన: శ్రీ కొడవటిగంటి కుటుంబరావు

యావద్భారతం విముక్తమైన నాటి నుండీకూడా దిబ్బరాజ్యంలో ప్రజా స్వామ్యం నాలుగు కాళ్ళ మీద నడుస్తూ, నాలుగు వీధులూ తిరుగుతూ, దారిపక్కన కనిపించిన పుల్లాకులూ, చెత్తకాగితాలూ, దారపుపోగులూ తిని పొట్టపోసుకుంటూ, ఎవరన్నా అదిలించినప్పుడు దౌడుతీస్తూ, ఏమీ తోచనప్పుడు అగి సాలోచనగా తోక ఆడిస్తూ కాలం వెళ్ళబుచ్చుతోంది.

దిబ్బరాజ్యంలో మొదటిసారి ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు టోపీపార్టీ, తిరగాబోర్లా కోటు పార్టీ, చేతికర్ర పార్టీ, చెప్పులపార్టీ వగైరాలు పోటీచేసిన సంగతి జగత్ప్రసిద్ధమే. ఎన్నికలలో అన్ని పార్టీలవారికీ తలా కొనిని సీట్లూ వచ్చాయి. ఏకపార్టీ ప్రభుత్వం కుదరలేదు. మంచి కాటా ఒకటితెచ్చి ఆయా పార్టీల నాయకులను జాగ్రత్తగా తూచి సాధ్యమైనంత తక్కువ పార్టీల కలయికతో బొటాబొటీగా మెజారిటీ దక్కేటట్టుగా ప్రభుత్వం ఏర్పాటుచేసి పరిపాలన ఆరంభించారు.

దిబ్బ ప్రభుత్వం బలమైన ప్రతిపక్షాన్ని ఎదుర్కుంటూ దేశభక్తికి అట్టే భంగం కలగకుండా, పదవులు స్వీకరించినవారికి ఫలితాలుండేలాగ పరిపాలన సాగించింది. ఈ పరిపాలనలో ప్రజాజీవితం అట్టే మారలేదు. ప్రజల కష్టాలన్నీ తొలగించటం దిబ్బ ప్రభుత్వానికి చాతకాదని చెప్పటానికి వీలులేదు. దేశభక్తి ప్రకటించటంలో, ధర్మపన్నాలు చదవటంలో ఈ ప్రభుత్వం ప్రపంచంలోని ఏ ప్రభుత్వానికీ తీసిపోలేదు. అయితే ఈప్రభుత్వం తనకున్నకొద్ది మెజారిటీని దక్కించుకోవటంలోనూ, అయినవారికి సహాయపడటంలోనూ నిమగ్నమై ఉండటంచేత ప్రజలను గురించి ఆలోచించే వ్యవధి లేకపోయింది. ఈ లోగా ప్రతిపక్షీయులు ప్రభుత్వ వ్యతిరేకప్రచారం జోరుగా సాగించారు. "దిబ్బ మంత్రులు ప్రజల డబ్బు కైంకర్యం చేస్తున్నారు", "ఫలాని మంత్రి ఇన్ని వందల ఎకరాలు కొన్నాడు", "ఫలాని మంత్రి ఇన్ని వందలమందికి ఉద్యోగాలిప్పించాడు." "దిబ్బ ప్రభుత్వం రైతులకిది చేస్తామన్నది, కార్మికులకది చేస్తామన్నది, చేతి పరిశ్రమలకింకేదో చేస్తామన్నది. ఏంచేసింది?" ఈవిధంగా ప్రతిపక్షీయులు ప్రచారం చేశారు. దానికి సంబంధించిన ప్రశ్నలు శాసనసభలో ఏసభ్యులైనావేస్తే ప్రభుత్వం మంత్రులు లేచి, "ఇవన్నీ అబద్ధాలు! దుష్ప్రచారం! దేశద్రోహులు ప్రభుత్వాన్ని పతనం చేసి దిబ్బలో అరాజకం నెలకొల్ప జూస్తున్నారు, "అని సమాధానాలిచ్చారు.

ఇట్లా ఉండగా ఒక భయంకరమైన సంఘటన జరిగింది. ఒకనాడు శాసన సభలో ఒక ప్రతిపక్ష సభ్యుడు లేచి, "పదహేరు ఎనిమిదులు నూటఇరవైమూడా, నూటఇరవైఎనిమిదా, ప్రభుత్వం నుంచి తెలుసుకోగోరుతున్నాను," అన్నాడు. ఇందులో ఏదో తిరుగుడుంటుందని సందేహించి ఆర్థికమంత్రి సమాధానం చెప్పటానికి గడువడిగాడు. శాసన సభాధ్యక్షుడు ఆ ప్రశ్న ఎందుకు వచ్చిందని ప్రశ్నించిన సభ్యుణ్ణి అడిగాడు.

"పదహారెనిమిదులు నూట ఇరవై మూడు కానిపక్షంలో ఒక్క పద్దులో 50 వేలు ఎవరు మింగేశారు. ఇది మరొకచోటా మరొకచోటా జరిగిన తప్పు కాదు, ప్రభుత్వ లెక్కల్లోనే జరిగింది. నా దగ్గిర నకలున్నది," అన్నాడు ప్రతిపక్షీయుడు.

ఈ సంఘటన చాలాదూరం వెళ్ళింది. గబగబా వివిధ పార్టీలు సమావేశమయాయి. ప్రభుత్వంలో ఎవరో యాభై వేలు మింగేశారు. ఎవరు తిన్నదీ తెలియలేదు.

"ఈ అన్యాయం గురించి విచారణ జరగవలసిందే," అని పత్రికా విలేఖరులతో అనేశాడు కోటు పార్టీ నాయకుడు.

ముఖ్యమంత్రిగారు కాబినెట్‌ను సమావేశ పరిచాడు. "మనం ఏప్రకటనా చెయ్యకూడదు! ఇది మన ఐక్యతకూ, మన ప్రభుత్వానికీ, మనదిబ్బకూ పరీక్షాసమయం. ప్రతిపక్షీయులు మనలో చీలికలు తీసుకురావటానికి ఈ పన్నాగం చేసి ఉండవచ్చు. అందులో చేతికర్ర పార్టీని నమ్మటానికి లేదు. నేను వారంరోజులలో లెక్కలు తణిఖీ చేయించి అసలు సొమ్ము పోయిందో లేదో విచారిస్తాను. ఈలోపల కోటు పార్టీ నాయకుడు అలా బహిరంగ ప్రకటనచేయడం ఏమీ బాగాలేదు. మనలో ప్రజలకు విశ్వాసంలేకుండా పోతుంది." అన్నాడు ముఖ్యమంత్రి.

"తినేదేదో నలుగురికీ పెట్టితిని చావరాదూ? ఒక్కడే ఎందుకు దిగమింగాలి అంట!" అన్నాడు చెప్పులపార్టీవాడు.

"నేను తిన్నాననా మీ అనుమానం?" అన్నాడు ముఖ్యమంత్రి.

"నువు కాకపోతే తిన్నగాడిదే!" అని రుసరుసలాడాడు—చెప్పు.

మొత్తాన మంత్రివర్గంలో నే మనస్పర్థ లేర్పడ్డాయి. శాసన సభ్యుల మాట చెప్పేదే లేదు. చెప్పులూ చేతి కర్రలూ చేరి సభ చేశాయి.

"ఎందుకయ్యా చూస్తారు? ప్రభుత్వ పద్దు తణిఖీ చెయ్యటానికి సెలెక్టు కమిటీనో కమీషన్‌నో వేయించమని ప్రతిపాదించండి. మేమంతా వోటు చేస్తాం," అని చెప్పులు చేతికర్రలకు హామీ యిచ్చాయి.

శాసన సభలో తర్జనభర్జనలు జరిగాయి కమీషను వేయటానికి ప్రభుత్వం మొదట నిరాకరించింది. అవిశ్వాస తీర్మానం చేస్తామంటే ప్రతిపక్షం ప్రతిపాదనను గురించి చర్చను ఒప్పుకున్నది. వెంటనే టోపీ పార్టీవారు తీర్మానానికి నూటతొంభైఎనిమిది సవరణలు ప్రతిపాదించారు. చిట్ట చివరకు తీర్మానం ఈ విధంగా ఆమోదించబడింది

"పదహేరు ఎనిమిదులు నూట ఇరవై మూడో, నూటఇరవై ఎనిమిదో తేల్చటానికి ఈ సభవారు ఒక కమిషన్‌ను నియమించవలసినదిగా తీర్మానించటమైనది. కమిషన్‌లో ఒకటోపీ, ఒక చేతికర్రా, ఒక చెప్పూ, ఒక కోటూ ఉండాలి."

ఈ కమిషనును పత్రికలవారు "128 కమిషన్" అని పేరుపెట్టారు. ఇరవై మూడు రోజుల ఆరుగంటల ముప్పైరెండు నిమిషాలపాటు చర్చ జరిగిన పిమ్మట ఈ కమిషన్ ప్రభుత్వానికి తన నివేదిక సమర్పించింది. పదహారెనిమిదులు నూట ఇరవై ఎనిమిదని కమిషన్ ఏకగ్రీవంగా సిఫార్సు చేసింది.

మూడు నెలలు గడిచాయి. శాసనసభ సమావేశాలు జరిగిన ప్రతిరోజూ ప్రతిపక్ష సభ్యులు ప్రభుత్వాన్ని, "128 కమిషన్" నివేదికేమయింది? అని అడుగుతూనే ఉన్నారు. ప్రభుత్వం నివేదికను పరిశీలిస్తోందని ప్రభుత్వం సమాధానం చెబుతూనే వచ్చింది.

చివరకొకనాడు ముఖ్యమంత్రి శాసన సభలో ప్రకటించాడు:

"దేశక్షేమాన్నీ, అంతర్జాతీయ రాజకీయ పరిస్థితినీ, ప్రపంచశాంతినీ బట్టి 128 కమిషన్‌వారి నివేదికను ప్రభుత్వం బుట్ట దాఖలుచేయ నిశ్చయించింది. దానికై ఎట్టి చర్యకు కూడా అవకాశ మివ్వబడదు."

కర్రలూ చెప్పులూ తక్షణమే శాసన సభను బహిష్కరించి బయటికి వెళ్ళిపోయాయి.

ప్రభుత్వంమీద అవిశ్వాసతీర్మానం తీసుకురాబడవచ్చునని పత్రికలు ప్రకటించాయి. "ప్రభుత్వం పతనమవుతుందా?" అన్న శీర్షికతో ఒకదిబ్బ పత్రిక సంపాదకీయం రాస్తూ, ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం పతనం కావటం శోచనీయమనీ, అసలు 128 కమీషన్ ను నియమించినప్పుడే ఆ కమీషన్ నిరుపయోగమని తాము చెప్పితున్నామనీ, ఆనాడే శాసనసభలో వోటు తీసుకొని ఉన్నట్లయితే 123ను గెలిపించగల మెజారిటీ ప్రభుత్వానికి ఉండీ ఉండదనీ, అలస్యం వల్ల అమృతం విషంగా పరిణమించిందనీ. పదహారు ఎనిమిదులు 128 అని కమిషన్ సిఫార్సు చేసినప్పటికీ, ఆ సిఫార్సును ప్రభుత్వం తోసిపుచ్చటంలో తప్పేమీలేదనీ అన్నది.

ప్రతిపక్షీయులు అవిశ్వాస తీర్మానం తెచ్చారు. దిబ్బ ప్రజలు దీని పర్యవసానం కోసం ఆత్రంగా ఎదురు చూస్తున్నారు. శాసన సభ్యులు "కీ" ఇచ్చిన రైళ్ళలో, కార్లలోతిరుగుతున్నారు. రహస్యమంతనాలు జరుగుతున్నాయి. "చెప్పులకు మరి రెండు పదవులిస్తే 123 కు అనుకూలంగా వోటు చేస్తారట!" "కోట్లకు ముఖ్యమంత్రిత్వం ఇస్తే వాళ్ళు ప్రభుత్వాన్ని గెలిపిస్తారట. చేతికర్రలనుకూడా పీలదీస్తారట!" ఇత్యాది పుకార్లు హోటళ్ళలో, చౌకులలో వినిపించసాగాయి.

అవిశ్వాస తీర్మానం ప్రతిపాదించబడింది. చర్చించబడింది. దానిపై వోటు తీసుకోబడింది. బహుకొద్ది వోట్లతో ప్రభుత్వం ఓడిపోయింది.

ఎన్నికల మహాత్మ్యం

+

"తపస్వి"

ప్రారంభం ఎన్నికల కోలాహలం
ప్రశాంత కాంతకు హాలాహలం

ప్రజాభిప్రాయాలకు విరోధులే
ప్రజాహృదయాలకు అందులే
పరివర్తిస్తారు కృపా సింధులై
ప్రజాకోటికి ప్రగాఢ బంధులై.

ఏ ప్రక్క ఆలకించినా
నినాదాల దుందుభుల ఫెళఫెళలే
ఏ దిక్కు అవలోకించినా
వివాదాల ఖడ్గాల తళతళలే.

అరచేతిలో వైకుంఠాలు
అందిస్తామంటవి కొన్ని కంఠాలు
ప్రజలందరికీ స్వర్గసుఖాలు
పంచుతామంటవి కొన్ని ముఖాలు.

'ప్రజాసేవయే మా జీవిత
పరమార్థ'మని నాయకుల ప్రకటన
అందరికీ అవగతమే
అదంతా ప్రజావంచనకు నటన.

ప్రదర్శిస్తాడు ప్రతి అభ్యర్థీ
ప్రజాసంక్షేమానికై ఆరాటం
అంతరాంతరాలలో మాత్రం
అమాత్యపదవికై పోరాటం.

విరుద్ధ సిద్ధాంతాల మధ్య
విపరీతంగా పొత్తులు
ఒకే ఒరలో జేరును
అనేకంగా కత్తులు.

ఉత్తర దక్షిణ ధృవాలే
పూర్వ ధర్మాలకు సవాలై
పొందునుభయ్యా! విచిత్రంగా తాదాత్మ్యం!
అదేనయ్యా! ఎన్నికల మహాత్మ్యం!

+ + +

ఉపన్యాస ధోరణి

ఒక సభికుడు విశ్రాంతిగా బయటి చల్లగాలిని పీల్చటానికి హాలులోనుండి వెలుపలికి వచ్చాడు.

ఇంతలో లోపలికి పోయే ఒక శ్రోత ఆయన్నిలా అడిగాడు: "ఏమండీ, ... గారు పంచవర్ష ప్రణాళికగురించి ఉపన్యాస మివ్వటం పూర్తయిందా?"

"అబ్బే, ఇంతవేగం అది పూర్తవుతుందటండీ. అలా చెప్పుకుపోతుంటే పూర్తిగా అయిదు సంవత్సరాలు పడుతుంది.

—ఎ. ఉమాపతి, గుంటూరు.

కథాసాగరం

నెలకొక ప్రముఖ తెలుగు రచయిత
ఉత్తమ కథల సంపుటి
120 పేజీలు : రూపాయి
ఇంతవరకు
కొడవటిగంటి కుటుంబరావు, మాలతీ చందూర్, పాలంకి, సౌరీస్, పన్యాల రంగనాధరావు, పిచ్చేశ్వరరావు, హితశ్రీ శివం, పంతుల శ్రీరామశాస్త్రి, వాసిరెడ్డి సీతాదేవిగార్ల కథల సంపుటములు వెలువడినాయి.

వివరాలకు:
దేశి కవితా మండలి
విజయవాడ-2.

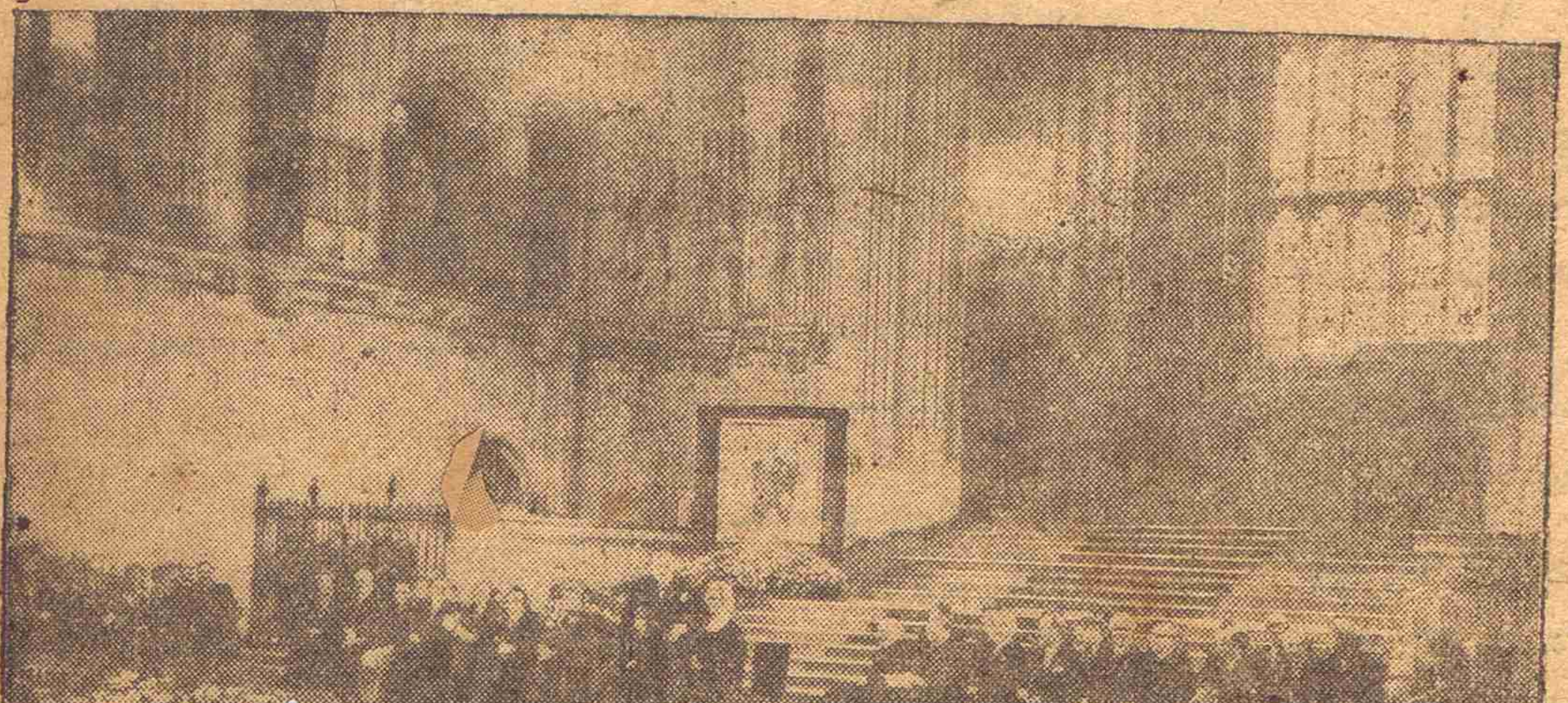

బ్రిటిష్ ప్రధాని సర్ విన్‌స్టన్ చర్చిల్‌కు 80 ఏళ్ళు నిండినప్పుడు పార్లమెంట్ సభ్యులు వెస్ట్ మినిస్టర్ హాలులో సన్మానంచేసారు. ప్రతిసభ్యుడూ తన సంతకంగల పుస్తకాన్ని చర్చిల్‌కు బహూకరించాడు.